

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန

အများပြည်သူသိရှိလိုက်နာရန်သတ်မှတ်ချက် (Public Ruling)
အမှတ် ၃ / ၂၀၂၂

နေပြည်တော်၊ ၁၃၈၄ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မှန်းလပြည့်ကျော် ၂ ရက်
(၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်)

အခွန်ရှောင်ရှားခြင်း၊ အခွန်လျော့နည်းပေးဆောင်ခြင်း၊ အခွန်ဆိုင်ရာသတ်းအချက်အလက်များ
လွှဲမှားဖော်ပြခြင်းနှင့် အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းဟူသည့် စကားရပ်များ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို
ရှင်းလင်းစွာ သိရှိစေနိုင်ရန်နှင့် အဆိုပါဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ် အရေးယူဆောင်ရွက် မည့်ကိစ္စရုပ်
များကို သိရှိနိုင်ရန် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု
ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ အပ်နှင့်ထားသောလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ဤအများပြည်သူသိရှိ
လိုက်နာရန်သတ်မှတ်ချက်ကို ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြစ်သည်။

နိဒါန်း

၁။ အများပြည်သူအနေဖြင့် အခွန်ရှောင်ရှားခြင်း၊ အခွန်လျော့နည်းပေးဆောင်ခြင်း၊ အခွန်ဆိုင်ရာသတ်း
အချက်အလက်များ လွှဲမှားဖော်ပြခြင်းနှင့် အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းဟူသည့် စကားရပ်များ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို
ရှင်းလင်းစွာ သိရှိစေနိုင်ရန်နှင့် အဆိုပါဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ် အရေးယူဆောင်ရွက် မည့်ကိစ္စရုပ်
များကို သိရှိနိုင်ရန် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု
ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ အပ်နှင့်ထားသောလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ဤအများပြည်သူသိရှိ
လိုက်နာရန်သတ်မှတ်ချက်ကို ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြစ်သည်။

၂။ ဤအများပြည်သူသိရှိလိုက်နာရန်သတ်မှတ်ချက်သည် အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေပေါ်မှု ၁၁၊
ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနအပေါ် စည်းနောင်သက်ရောက်မှုရှိသည်။

သက်ဆိုင်သည့်အကြောင်းအရာ

၃။ အခွန်ရှောင်ရှားခြင်း၊ အခွန်လျော့နည်းပေးဆောင်ခြင်း၊ အခွန်ဆိုင်ရာ သတ်းအချက်အလက်များ
လွှဲမှားဖော်ပြခြင်းနှင့် အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းဟူသည့် စကားရပ်များအပေါ် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန
အနေဖြင့် မည်ကဲ့သို့အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကြောင်းနှင့် အရေးယူဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းအသိ
ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

အကျိုးသက်ရောက်သူများ

၄။ ဤအများပြည်သူသိရှိလိုက်နာရန်သတ်မှတ်ချက်သည် အခွန်ကျေသင့်မှုကိုရှောင်ရှားသူများ၊ အခွန်
လျော့နည်းပေးဆောင်သူများ၊ အခွန်ဆိုင်ရာသတ်းအချက်အလက်များကို လွှဲမှားစွာဖော်ပြသူများနှင့် အခွန်
ရှောင်တိမ်းသူများ အားလုံးအပေါ်တွင် အကျိုးသက်ရောက်စေရမည်။

သက်ဆိုင်သည့်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်

၅။ ဤအများပြည်သူသိရှိလိုက်နာရန်သတ်မှတ်ချက်သည် အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအပ်ချုပ်မှုဥပဒေပေါ်မ ၃၂။ ၆၈။ ၆၉ နှင့် ၇၇ တိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

အခွန်ရှောင်ရားခြင်း (Tax Avoidance)

၆။ မည်သူမဆို အခွန်ဆိုင်ရာဥပဒေများကို နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ထိုက်သင့်သည် အခွန်အား ရှောင်ရားနိုင်ရန်အလိုင်း အခွန်ဆိုင်ရာလိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်ကျင့်ဝတ်များကို ဖောက်ဖျက်၍ အခွန် ပေးဆောင်ထိုက်သော ဝင်ငွေ သို့မဟုတ် ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ကို လျော့နည်းအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါက အခွန်ရှောင်ရားခြင်း (Tax Avoidance) ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ အဆိုပါ အခွန်ရှောင်ရား ခြင်းတွင် အောက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်များလည်း ပါဝင်သည်-

- (က) ရရန်ပိုင်ခွင့်၊ ဝန်ဆောင်မှု သို့မဟုတ် အကျိုးခံစားခွင့်တစ်ခုကို ပြင်ပစွဲးကွက် ပေါက်စွဲး (market price) အတိုင်း ဖော်ပြုမှုမရှိခြင်း။
- (ခ) နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်စွဲးနှင့်းလွှဲပြောင်းခြင်းတွင် လက်တစ်ကမ်းမဟုတ်သည့် လွှဲပြောင်း မှုများ (non-arm's length transfers) ပြုလုပ်ခြင်း။
- (ဂ) ဝင်ငွေအပေါ် ပေးဆောင်ရန်ရှိသည့် စုစုပေါင်းအခွန်ကို လျော့နည်းစေရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အခွန်ထမ်းနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူများ (associated enterprises) အကြား ဝင်ငွေကို စိတ်ပိုင်းခြင်း။
- (ဃ) အခွန်ဆိုင်ရာအကျိုးခံစားခွင့်များ (Tax Benefits) ရရှိနိုင်ရန်အတွက် ပုဂ္ဂိုလ်စုများ၏ ဖွဲ့စည်း ပုံများအား ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်း။
- (င) ပြည်ထောင်အချင်းချင်းချုပ်ဆိုသည့် အခွန်ဆိုင်ရာသဘောတူစာချုပ်များအား အလွှာ သုံးစားပြု၍ အခွန်ရှောင်ရားခြင်း။

ပေါ့ဆမှုဖြင့် သို့မဟုတ် မရှိုးမဖြောင့်သောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အခွန်လျော့နည်းပေးဆောင်ခြင်း (Negligent or Fraudulent Underpayment)

၇။ မည်သူမဆို အခွန်ကြေညာလွှာတင်သွင်းရာတွင် ပေါ့ဆမှုကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ မရှိုးမဖြောင့်သောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ထိုက်သင့်သည်အခွန်ကို လျော့နည်းဖော်ပြုခြင်း ဖြစ်ပါက ပေါ့ဆမှုဖြင့် သို့မဟုတ် မရှိုးမဖြောင့်သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အခွန်လျော့နည်းပေးဆောင်ခြင်း (Negligent or Fraudulent Underpayment) ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ အဆိုပါ ပေါ့ဆမှုဖြင့် သို့မဟုတ် မရှိုးမဖြောင့်သောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အခွန်လျော့နည်းပေးဆောင်ခြင်းတွင် အောက်ဖော်ပြပါ ကိစ္စရပ်များလည်း ပါဝင်ပါသည်-

- (က) ကြိုတင်ကြုံရွယ်ချက်ဖြင့် ကာလရှည်ကြာစွာ ကြေညာလွှာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်း။
- (ခ) ဝင်ငွေ၊ ရငွေနှင့် ရောင်းရငွေတို့ကို လျော့နည်းဖော်ပြုခြင်း။
- (ဂ) သက်သာခွင့်များကို လိမ်လည်တောင်းခံခြင်း။

- (b) တန်ဖိုးလျော့ငွေများကို မရှိမဖြောင့်သောနည်းဖြင့် တောင်းခံခြင်း;
- (c) စာရင်းအထောက်အထားများ မှားယွင်းတင်ပြခြင်း;
- (d) ပေးဆောင်ခဲ့ရသည့်အခွန် (Input Tax) ကို မမှန်မကန် ခုနှစ်ခွင့်တောင်းခံခြင်း;
- (e) ပေးဆောင်ရမည့်အခွန် (Output Tax) ကို ထိမ်ချွန်ခြင်း;
- (f) ပြောစာတွင် ကျသင့်သည့်အခွန်အတွက် အခွန်အမှတ်တံ့သိပ်ကပ်နှိပ်မူမရှိခြင်း;
- (g) အခွန်အမှတ်တံ့သိပ်ကပ်နှိပ်ရန် သတ်မှတ်ထားသည့် အထူးကုန်စည်များတွင် အခွန်အမှတ် တံ့သိပ်ကပ်နှိပ်မူမရှိခြင်း;
- (h) လူပူရီလ်ကြောင့်ဖြစ်စေ စက်ပစ္စည်းကြောင့်ဖြစ်စေ စာရင်းရေးသွင်းချက်မှားယွင်းမူများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း။

မှားယွင်းသော သို့မဟုတ် လမ်းလွှဲစေနိုင်သော ဖော်ပြချက်များ (False or Misleading Statements)

၅။ မည်သူမဆို အခွန်လျော့နည်းသက်သာစေရန်ဖြစ်စေ အခွန်ကောက်ခံခြင်း သို့မဟုတ် အခွန် ပေးဆောင်ခြင်းကို တမင်ရှောင်လွှဲနိုင်ရန်ဖြစ်စေ ရပိုင်ခွင့်မရှိသည့်ပြန်အမ်းငွေကို ရရှိနိုင်ရန်ဖြစ်စေ မှားယွင်းသော သို့မဟုတ် လမ်းလွှဲစေနိုင်သော ဖော်ပြချက်ကို အခွန်ဝန်ထမ်းထံတင်ပြပြီး ယင်းသတင်း အချက် အလက်ကို မှန်ကန်သည်ဟုယူဆ၍ စည်းကြပ်မူပြုရာတွင် အမှန်ပေးဆောင်ရန်တာဝန်ရှိသော အခွန် အောက် လျော့နည်းပေးဆောင်ခဲ့ဖွယ်ရှိလျှင် သို့မဟုတ် အမှန်ပြန်အမ်းရမည့်ငွေထက် ပိုမိုပြန်အမ်းခဲ့ဖွယ် ရှိလျှင် ငှုံးအား အခွန်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကို မှားယွင်းစွာ သို့မဟုတ် လမ်းလွှဲစွာ ဖော်ပြခြင်း (False or Misleading Statements) ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ အဆိပါ အခွန်ဆိုင်ရာသတင်းအချက် အလက်များကို မှားယွင်းစွာ သို့မဟုတ် လမ်းလွှဲစွာဖော်ပြခြင်းတွင် အောက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်များလည်း ပါဝင်ပါသည်-

- (a) ဝင်ငွေ၊ ရငွေနှင့် ရောင်းရငွေတို့ကို တမင်ထိမ်ချွန်ခြင်း;
- (b) အခွန်ကြေညာလွှာတွင် မမှန်ကန်သည့်အချက်အလက်များကို ရေးသားဖော်ပြထားခြင်း;
- (c) အခွန်ဝန်ထမ်းက နှုတ်ဖြင့်မေးမြန်းရာတွင်ဖြစ်စေ စာဖြင့်တောင်းခံရာတွင်ဖြစ်စေ မမှန်ကန် သည့်အချက်အလက်များကို တင်ပြခြင်း;
- (d) မမှန်ကန်သည့် စာရင်းပေးယားများနှင့် စာတမ်းအမှတ်အသားများကို ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း သို့မဟုတ် တင်ပြခြင်း;
- (e) ကုန်ပစ္စည်းများကို တရားမဝင် တင်သွင်းခြင်း သို့မဟုတ် တင်ပို့ခြင်း;
- (f) အခွန်အရကောက်ခံခြင်းကို ရှောင်လွှဲနိုင်ရန် ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများကို လွှဲပြောင်းမူပြုခြင်း;
- (g) ဘဏ်စာရင်းဖွင့်လှစ်ထားရှိမှုများအား ထိမ်ချွန်ခြင်း;
- (h) ဘဏ္ဍာရေးရှင်းတမ်းများ တစ်ခုထက်ပိုမိုထားရှိခြင်း။

အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်း (Tax Evasion)

၉။ မည်သူမဆို အခွန်ဆိုင်ရာဥပဒေများကို သိလျက်နှင့် တမ်းကြံ့ရွယ်ချက်ဖြင့် ဖောက်ဖျက်ကျူး လွန်ခြင်း သို့မဟုတ် အထက်အပိုဒ် ၇ နှင့် ၈ ပါ ကိစ္စရပ်တစ်ခုကို အကြိမ်ကြိမ်ကျူးလွန်ခြင်း သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာပျက်ကွက်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် နိုင်ငံတော်၏အခွန်ဘဏ္ဍာဂေါ်ဆုံးရှုံးမှုပမာဏများပြား ခြင်း စသည်တို့သည် အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်း (Tax Evasion) ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူပြီး အခွန်ဆိုင်ရာစီမံ အပ်ချုပ်မှုဥပဒေ ပုဒ်မ ၇၇ အရ အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းမြောက်သော ကျူးလွန်မှုများအဖြစ် သတ်မှတ်၍ ရာဇ်ဝတ်ကြောင်းအရ အရေးယူခြင်းနှင့် ငွေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းများ ခံရမည်ဖြစ်သည်။

ငွေကြေးခဝါချမှတိက်ဖျက်ရေးဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုခြင်း

၁၀။ အထက်အပိုဒ် ၉ အရ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှ (Tax Evasion) ကျူးလွန်သူများသည် အခွန်ဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေဖြင့် အရေးယူခံရမည့်အပြင် ငွေကြေးခဝါချမှတိက်ဖျက်ရေးဥပဒေအရလည်း ထပ်မံ တရားစွဲဆိုခံရနိုင်ပါသည်။

၁၁။ ဤအများပြည်သူသိရှိလိုက်နာရန်သတ်မှတ်ချက်ကို ပိုမိုရှင်းလင်းစာသိရှိနိုင်စေရန် အောက်ဖော်ပြပါ နှုနာဖြစ်စဉ်များဖြင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြအပ်ပါသည်-

နမူနာ (၁)

(က) **ဖြစ်စဉ်။** ကုမ္ပဏီ “A” သည် အရက်အမျိုးမျိုးကို ပြည်တွင်းတွင် ထုတ်လုပ်ရောင်းချ သော ကုမ္ပဏီဖြစ်ပြီး ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဝင်ငွေနှစ်တွင် အဆိုပါအရက်များကို ထုတ်လုပ် ရောင်းချရငွေ ကျပ်သိန်း ၅,၀၀၀ ရှိကြောင်း ဝင်ငွေကြေညာလွှာတင်သွင်းခဲ့ပါသည်။ ယင်းဝင်ငွေနှစ်အတွက် အခွန်စာရင်းစစ်ဆေးရာတွင် ကုမ္ပဏီ “A” သည် မိမိနှင့် အကျိုး စီးပွားဆက်နှယ်မှုရှိသည့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူများအား စက်ရုံထုတ်ရောင်းရွေးကို လျော့ချ သတ်မှတ်၍ ရောင်းချခဲ့ပြီး အကျိုးစီးပွားဆက်နှယ်မှုမရှိသည့် အခြားကုမ္ပဏီများအား ပြင်ပရွေးကွက်ပေါက်ရွေးအတိုင်း စက်ရုံထုတ်ရောင်းရွေး သတ်မှတ်၍ ရောင်းချခဲ့ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှုပါသည်။

(ခ) **အများပြည်သူသိရှိလိုက်နာရန် သတ်မှတ်ချက်ကိုကျင့်သုံးခြင်း။** ကုမ္ပဏီ “A” သည် အခွန်ဆိုင်ရာလိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်ကျင့်ဝတ်ကို ဖောက်ဖျက်၍ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ကို လျော့နည်းအောင် မိမိနှင့်အကျိုးစီးပွားဆက်နှယ်မှုရှိသည့် တွဲဖက်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများအကြား ပြင်ပရွေးကွက်ပေါက်ရွေးအတိုင်း ဖော်ပြုမှုမရှိသဖြင့် အခွန်ရှောင်ရှားခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

နမူနာ (၂)

(က) **ဖြစ်စဉ်။** ကုမ္ပဏီ “B” သည် ကုန်စည်တင်သွင်းရောင်းချသည့်လုပ်ငန်းအား ဆောင်ရွက်ပြီး ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဝင်ငွေနှစ်အတွက်ပေးပို့သည့် ဝင်ငွေကြေညာလွှာတွင် ရောင်းရငွေ

ကျပ်သိန်း ၁,၀၀၀ ရရှိကြောင်းဖော်ပြ၍ တင်သွင်းခဲ့ပါသည်။ ယင်းဝင်ငွေနှစ်အတွက် ကုမ္ပဏီအား အခွန်စာရင်းစစ်ဆေးသည့်အချိန်တွင် ဝင်ငွေကြညာလွှာ၌ ရောင်းရငွေကို လျော့နည်းဖော်ပြထားပြီး အမှန်ရောင်းရငွေမှာ ကျပ်သိန်း ၁,၂၀၀ ဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိခဲ့သည်။

(ခ) အများပြည်သူသိရှိလိုက်နာရန် သတ်မှတ်ချက်ကိုကျင့်သုံးခြင်း။ ကုမ္ပဏီ “B” သည် မရှိးမဖြောင့်သောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အခွန်လျော့နည်းပေးဆောင်ရစေရန် ယင်း၏ရောင်းရငွေကို လျော့နည်းဖော်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ပေါ့ဆမှုဖြင့် သို့မဟုတ် မရှိးမဖြောင့်သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အခွန်လျော့နည်းပေးဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

နမူနာ (၃)

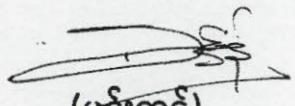
(က) ဖြစ်စဉ်။ ကုမ္ပဏီ “C” သည် ကုန်စည်ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည့်လုပ်ငန်းအား ဆောင်ရွက်ပြီး ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွက် တင်သွင်းသော ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ကြညာလွှာတွင် ပြန်အမဲးငွေ ကျပ်သိန်း ၁,၂၀၀ ရရန်ရရှိကြောင်းဖော်ပြ၍ တင်သွင်းခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါဘဏ္ဍာနှစ်အတွက် ကုမ္ပဏီအား အခွန်စာရင်းစစ်ဆေးချိန်တွင် ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုရန် ပြည်ပမှတင်သွင်းခဲ့သော ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ အတွက် ပေးဆောင်ခဲ့သော ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ကို လစဉ်ပေးဆောင်ခဲ့သည့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်များတွင် ခုနှစ်ပေးဆောင်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ပြန်အမဲးငွေရပိုင်ခွင့် မရှိတော့ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အများပြည်သူသိရှိလိုက်နာရန် သတ်မှတ်ချက်ကိုကျင့်သုံးခြင်း။ ကုမ္ပဏီ “C” သည် အခွန်ပေးဆောင်ရမည်ကို ရှောင်လွှဲနိုင်ရန်အတွက် ရပိုင်ခွင့်မရှိသည့် ပြန်အမဲးငွေကို တမင်ကြံ့ရွယ်၍ များယွင်းသော သို့မဟုတ် လမ်းလွှဲစေနိုင်သော ဖော်ပြချက်များဖြင့် တင်ပြတောင်းခံခဲ့ကြောင်း အထောက်အထားများအရ စစ်ဆေးတွေ့ရှိသဖြင့် များယွင်းသော သို့မဟုတ် လမ်းလွှဲစေနိုင်သော ဖော်ပြချက်များ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

နမူနာ (၄)

(က) ဖြစ်စဉ်။ ကုမ္ပဏီ “D” သည် ထုတ်လုပ်မှုဆောင်ရွက်သော ကုမ္ပဏီဖြစ်ပြီး ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဝင်ငွေနှစ်တွင် ထုတ်လုပ်မှုရငွေ ကျပ်သိန်း ၅,၀၀၀ နှင့် ပြန်အမဲးငွေ ကျပ်သိန်း ၂,၀၀၀ ရရှိကြောင်း ဝင်ငွေကြညာလွှာတင်သွင်းခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါဝင်ငွေနှစ်အတွက် ကုမ္ပဏီအား အခွန်စာရင်းစစ်ဆေးရာ ထုတ်လုပ်မှုရငွေများ ထိန်ချုပ်မှုပြုလုပ်ခြင်း၊ တန်ဖိုးလျော့ငွေအား မရှိးမဖြောင့်သောနည်းဖြင့် တောင်းခံခြင်း၊ မမှန်ကန်သည့် စာရင်းပေါ်များကို တင်ပြခြင်း၊ ရပိုင်ခွင့်မရှိသည့်ပြန်အမဲးငွေများ လိမ်လည်တောင်းခံခြင်းတို့ကို ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း ကျူးလွှာခဲ့ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

- (ခ) အများပြည်သူသိရှိလိုက်နာရန် သတ်မှတ်ချက်ကိုကျင့်သုံးခြင်း။ ကုမ္ပဏီ "D" သည် အခွန်လျော့နည်းစေရန် ရင်များကို တမင်ထိမ်ချန်ခြင်း၊ တန်ဖိုးလျော့ငွေများ လိမ်လည် တောင်းခံခြင်း၊ မမှန်ကန်သည့် စာရင်းယေားများတင်ပြခြင်းတို့ကို တမင်ကြံ့ချယ်၍ ကျူးလွန် ခဲ့ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှုရသဖြင့် အခွန်ရောင်တိမ်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူ ရမည်။
- ၁၂။ ဤအများပြည်သူသိရှိလိုက်နာရန်သတ်မှတ်ချက်သည် ၂၀၂၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှစတင်၍ အကျိုးသက်ရောက်စေရမည်။
- ၁၃။ ဤအများပြည်သူသိရှိလိုက်နာရန်သတ်မှတ်ချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

(မင်းထွဋ်)
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

စာအမှတ် ၁(၁)/ဥစ-၁/ပတခ/၂၀၂၂ (ဇွန်)
ရက် ၄ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်

ဖြန့်ဝေခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံစာရင်းကောင်စီ

အခွန်အယူခံခုံအဖွဲ့

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ပုံနှိပ်ရေးနှင့် ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန

ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (အားလုံး)

ဌာနခွဲညွှန်ကြားရေးမှူး (အားလုံး)

ဌာနမှူး၊ အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံး (၁)၊ (၂)

ဌာနမှူး၊ အလယ်အလတ်အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံး
(၁)၊ (၂)၊ (၃)၊ (၄)၊ (၅)

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး (အားလုံး)

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူး

မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းကြညာ
ပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံပေးပိုပါသည်။

သက်ဆိုင်ရာအခွန်ထမ်းများကို
အသိပေးရှင်းလင်းရန် ညွှန်ကြားပေးပိုပါသည်။

ပြန်ကြားရေးအဖွဲ့ (နေပြည်တော်)]—ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန website တွင် လွှာင့်တင်ရန် အောက်ပါသည်။
မြန်မာနိုင်ငံလက်မှတ်ရုပြည်သူ့စာရင်းကိုင်များအသင်း
မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်

မီထွေဗို

ရုံးလက်ခံ

The Government of the Republic of the Union of Myanmar
Ministry of Planning and Finance
Internal Revenue Department

Public Ruling

No. 3 / 2022

Nay Pyi Taw, q Waxing of Tazaungmon, 1384 ME

(16 November 2022)

**Public Ruling for Tax Avoidance, Underpayment of Tax, False or Misleading Tax Information
and Tax Evasion**

Introduction

1. In order to clarify to the taxpayers, the terms and provisions of tax avoidance, underpayment of tax, false or misleading tax information and tax evasion, and to publicize the reaction and enforcement on these matters, the Director General of the Internal Revenue Department, in exercise of the power conferred by Section 11, sub-section (a) of the Tax Administration Law, issues this public ruling.
2. This public ruling is binding on the Internal Revenue Department under Section 11, sub-section (b) of the Tax Administration Law.

Matters related to:

3. This is a clarification on how the Internal Revenue Department is going to interpret the provisions of tax avoidance, underpayment of tax, false or misleading tax information, and tax evasion and in matters related to taking action and enforcement on it.

Relevant Persons

4. This public ruling is related to all of the taxpayers who are making tax avoidance, underpayment of tax, provide false or misleading tax-related information and tax evasion.

Relevant Provisions

5. This public ruling is related to the provisions of Section 32, Section 68, Section 69 and Section 77 of the Tax Administration Law.

Tax Avoidance

6. If any person fully understands the tax laws and breaches the tax ethics with the purpose of avoiding the tax and acting to reduce the taxable income or tax liability, it shall be regarded as **tax avoidance**. Regarding tax avoidance, the following matters are included in particular:

- (a) Failure to disclose the asset, property, service or benefit as market price;
- (b) Making non-arm's length transfers at cross-border transfer pricing;
- (c) Splitting income between taxpayer and associated enterprises with the purpose of lowering the total tax payable upon the income;
- (d) Reorganizing the structures of associations in order to enjoy tax benefits;
- (e) Tax avoidance by abusing bilateral or multilateral tax treaties.

Negligent or Fraudulent Underpayment

7. If any person files the tax return and underreports the payable tax as a result of negligence or fraudulence, it shall be regarded as **negligent or fraudulent underpayment**. Regarding the negligent or fraudulent underpayment, the following matters are included in particular:

- (a) Deliberate failure to file tax return for the period;
- (b) Underreporting of income and proceeds of sales;
- (c) Fraudulently claiming reliefs;
- (d) Fraudulently applying for depreciation;
- (e) Using or submitting false documents or fictitious invoices;
- (f) Receiving tax credit on input tax by fraud practices;
- (g) Omission of output tax;
- (h) Failure to affix the tax labels on the receipt for tax payable;
- (i) Failure to affix the tax labels on the identified specific goods;
- (j) Occurring false or incorrect bookkeeping due to either person or machine.

False or Misleading Statements

8. If any person submits false or misleading statements to the tax authority in order to either reduce the tax or to avoid tax collection or tax payment or to receive non-liable refund, and the tax authority assessed the person on the basis that the statements were true and amount properly payable by or refundable to the person exceeds or is inferior to the amount that would be payable or refundable, it should be regarded as **false or misleading statements**. Regarding the false or misleading statements, the following matters are included in particular:

- (a) Intentional omission of income and proceeds of sales;
- (b) Declaration of false or misleading statements in tax return;
- (c) Submitting false or misleading statements when the tax official inquires either in written or oral form;
- (d) Keeping or submitting false or misleading accounting records and documents;
- (e) Importing or exporting the commodities illegally;
- (f) Transferring the assets to avoid recovery of tax;
- (g) Omission of the bank account information;
- (h) Keeping more than one financial statement.

Tax Evasion

9. If any person commits or offends the tax laws in willful manners, or commits the cases related to above-mentioned paragraph 7 and 8 in several times or massive losses of state's revenue as a result of any failure to tax obligation, it shall be regarded as **tax evasion** and shall be enforced criminal proceeding and penalties specified as tax evasion offences under Section 77 of the Tax Administration Law.

Prosecute under Anti-Money Laundering Law

10. Tax evasion offenders, according to the above-mentioned paragraph 9, shall be taken action by the Tax Administration Law as well as may also be prosecuted by the Anti-Money Laundering Law.

11. Following examples are provided for clear understanding of the public ruling:

Example (1)

- (a) **Case:** Company “A” is a local liquor and beverages company which produces and sells various liquors and filed the income tax return for 2020-2021 Income Year by declaring the sale amount of 500 million kyats. When doing tax audit for that Income Year, it was found that Company “A” sold the liquors with the reduced factory sale price to its associated enterprises but the Company sold with the factory sale price that was defined in accordance with the market price to the other non-associated enterprises.
- (b) **Application of the ruling:** Company “A” breached the tax ethics and did not describe the market price with its associated enterprises for the purpose of reducing the tax payable and therefore, it shall be regarded as **tax avoidance**.

Example (2)

- (a) **Case:** Company “B” is an import company and declared the sale amount of 100 million kyats in the income tax return for 2020-2021 Income Year. When doing tax audit for that Income Year, it was found that the Company underreported the sale income although actual sale income was 120 million kyats.
- (b) **Application of the ruling:** Company “B” underreported its sale income for the purpose of reducing tax in willful manner and therefore, it shall be regarded as **negligent or fraudulent underpayment**.

Example (3)

- (a) **Case:** Company “C” is a production company and filed the commercial tax return for 2020-2021 Fiscal Year by declaring the refund amount of 120 million kyats. When doing tax audit for that Fiscal Year, it was found that the Company had already offset the tax paid on imported raw materials which were used for production

process with monthly payable commercial tax and therefore is no right to receive commercial tax refund.

- (b) **Application of the ruling:** It was found, according to the documents, that Company "C" submitted the false or misleading statements for the purpose of claiming non-liable refund in order to avoid tax payable in willful manner and therefore, it shall be regarded as **false or misleading statements**.

Example (4)

- (a) **Case:** Company "D" is a production company and filed the income tax return for 2020-2021 Income Year and declared the production income of 500 million kyats and refund amount of 200 million kyats. When doing tax audit for that Income Year, it was found that Company committed the omission of production sale income, claiming the depreciation in fraudulence, submission of the false or incorrect accounting records and documents, and claiming non-liable refund during that Income Year.
- (b) **Application of the ruling:** It was found that Company "D" committed the omission of sale income, claiming the depreciation in fraudulence, submission of the false or incorrect accounting records and documents in willful manners and therefore, it shall be regarded as **tax evasion**.

Effective Date

12. The public ruling shall come into effect from 1st January, 2023.
13. I hereby sign and publish the public ruling.

Sd/ xxxx
 (Min Htut)
 Director General

Letter No : 1 (1)/HO-1/IRD/2022 (9682)

Date : 16 November , 2022

Distribution to:

Myanmar Accountancy Council

Revenue Appellate Tribunal

Director General, Printing and Publishing Department

} With a request to publish the statement in
Myanmar Gazette

All Deputy Director Generals (IRD)

All Directors of the Directorates (IRD)

Heads of Offices, LTO 1 and 2

Heads of Offices, MTO 1, 2, 3, 4 and 5

All Heads of State/Regional Revenue Offices

} With an instruction to inform and explain to the
respective taxpayers

Head of Union Territory Revenue Office

Information Team } With an instruction to broadcast on IRD website

Myanmar Institute of Certified Public Accountants (MICPA)

Union of Myanmar Federation of Chambers of Commerce and Industry (UMFCCI)

Copy to:

- Office copy
- Archive